

Merhaba;

Yeni yılın size ve tüm sevdiklerinize sağlık, huzur ve bol kazanç getirmesini diliyoruz.

2023 yılı Ekonomi ve Finans dünyasında yaşanan gelişmeler nedeniyle hepimiz için çok zorlu geçti. 2024 yılında bizleri neler bekliyor, hepimizin yanıt aramaya çalıştığı soru.

Ekonomi, finans ve vergi konularında danışmanlık hizmeti veren ve bu konularda bilgilendirme toplantıları yapan Fark Kurumsal'ın "Ekonomide 2023 Yılı Gelişmeleri ve 2024 Yılı Beklentileri" konulu özet sunumunu sizlerle paylaşıyoruz.

Detaylı bilgi için bizimle irtibata geçebilirsiniz

Mutlu yıllar...

F A R K

KURUMSAL DANIŞMANLIK A.Ő.

EKONOMİDE

**2023 YILI
GELİŞMELERİ**

VE

**2024 YILI
BEKLENTİLERİ**

BELİRSİZLİKTEN

ÖNGÖRÜLEBİLİRLİĞE

YOLCULUK

2022'de Hayatımızı Değiştiren Olayları Hatırlayalım mı?

- ▶ Yeni Ekonomik Model (yüksek büyüme, düşük faiz, düşük kur)
- ▶ TL ile ödeme zorunluluğu
- ▶ Kur Korunmalı Mevduat hesaplarına geçilmeye teşvik.
- ▶ Dövizden Dönüşüm Oranı ve Karşılık düzenlemeleri
- ▶ Ukrayna-Rusya savaşı
- ▶ Enflasyon
- ▶ FED, ECB, BOE vb. Merkez Bankalarının faiz artış kararları
- ▶ TCMB faiz indirim kararları
- ▶ Kredi kısıtlamaları ve kredi ve mevduat faizlerine müdahaleler.
- ▶ Kura müdahaleler. Döviz satışları ve TCMB rezervlerinin tükenmesi

2022 Genel Değerlendirmesi

- ▶ Tedarik zinciri aksaması, Rusya-Ukrayna savaşının yarattığı gıda ve enerji kısıtlamaları sonrası dünyada arz kaynaklı **maaliyet enflasyonu** oldu.
- ▶ Aşı bulunması sonrası yeniden açılma ile birlikte **talep kaynaklı enflasyon** oldu.
- ▶ Yurt içinde bunlara ilave olarak **kur artışı ve aracı enflasyonu kaynaklı maliyet enflasyonu** meydana geldi.
- ▶ **Dünya resesyonu göze alıp** enflasyon ile mücadeleyi **1 numaralı politika** olarak belirledi, faiz artışları ile talebi kısarak, **enflasyon ile mücadeleyi başlattı.**
- ▶ **Türkiye, seçimin etkisi ile** enflasyonu düşürmek yerine **büyümeyi** temel politikasına oturttu. Bunu gerçekleştirmek için düşük faiz, yüksek kur ile ihracat bazlı büyüme gerçekleştirip, işsizliği artırmadan, ihracat ve turizm gelirleri ile yaratılacak döviz fazlası sayesinde kur artışını da engelleyebileceğini düşünerek bir politika oluşturdu.
- ▶ TCMB'nin faiz indirimleri ve artan enflasyon nedeniyle reel faiz negatif hale gelince, sıcak paranın ülkeden çıkışı hızlandı. Tasarruf sahibi enflasyona karşı kendini ezdirmemek için, döviz yönlenildi, mala yatırım yaptı, konut aldı, araba aldı, stok yaptı.

2022 Genel Değerlendirmesi -2

- ▶ DÜnya'da, faiz artışlarının doğal sonucu olarak değerlenen USD/EUR'lara ilave olarak, TCMB'nin faiz indirim politikası sonucu oluşan ilave kur artışını da kontrol etmek için, kamunun (döviz satışları ile) **kura müdahale dönemi başladı**.
- ▶ Bu süreç Merkez Bankası'nın rezerlerini hızla eritti. Büyüme hızının düşmemesi, enerji ve gıda krizinin de etkisi ile dış ticaret açıkları tarihi seviyelere yükseldi. Yaz sezonunda beklenen turizm gelirleri de, yeterince gelmeyince **makro ihtiyari tedbirler hızlandı**.
- ▶ Makro ihtiyari tedbirler kapsamında, faiz artışına gitmeden kuru kontrol edebilmek ve dolayısıyla enflasyonun daha da artmasını engellemek için, **kredi küçülmesi, kredinin kullanım kısıtlarının getirilmesi, açığa kredi verilmemesi, YP'den TL'ye dönüşümün teşvik edilmesi, KKM uygulaması, ödemelerin TL ile yapılamaya zorunluluğu vb uygulamalar getirildi**.
- ▶ Rusya, Katar, Azerbeycan, Suudi Arabistan kaynaklı, bütçede net hata noksan kalemini şişiren döviz girişi, swap, mevduat tarzı emanet paralar ile Merkez Bankası brüt rezervleri yükseltildi ve piyasadaki kur **baskı altına alındı**.
- ▶ Ekonomi yönetimi, bu uygulamalara uymayan bankaları, %9 a inen faizlerden tahvil alma durumunda bırakarak, bankacılık sektörünü ekonomi politikalarına destek vermeye zorladı.

2022 Genel Değerlendirmesi -3

- ▶ TCMB'nin faiz indirimi doğrultusunda kredi faizlerini indirmekte direnen bankalar için **kredi faizlerine üst sınır getirildi.**
- ▶ Olası bir hükümet değişikliği ve/veya ekonomik politika değişikliği sonrası kuvvetle muhtemel faiz artışları sonucu aktifine alacağı uzun vadeli düşük faizli tahviller ile çok ciddi zarar yazmaktan çekinen bankalar bu duruma düşmemek için bankacılık anlayışını değiştirmek zorunda kaldı. Bankacılık anlayışı değiştirdi.
- ▶ **Yeni Bankacılığın IN ve OUT'ları.**
- ▶ *YP mevduat OUT, TL mevduat IN oldu.*
- ▶ *Uzun vadeli kredi kullandırımı OUT, kısa vadeli kredi kullandırımı IN oldu.*
- ▶ *Açığa kredi kullandırmak OUT, harcama belgesi karşılığı kredi kullandırmak IN oldu.*
- ▶ *Serbest kredi faizi belirlemek OUT, belirlenmiş faize komisyon uygulamak, kullanılan kredinin %20'sini kredi vadesi boyunca vadesiz hesapta bloke tutmak, kullanılan kredinin tamamını 10 gün vadesizde kalması, sigorta, dış ticaret vb paket satışları IN oldu.*
- ▶ *TL kredi kullanmak için sadece talep edilmesi OUT, kobi olduğunu, net ihracatçı olduğunu, 10 Milyon TL karşılığında fazla dövizinin olmadığını belgelemek IN oldu.*
- ▶ *Kredi kullanabilmek için kredi limitinde boşluk olması OUT, bankanın pozisyonuna göre kredi verilebilecek kısıtlı limitlerden yararlanmak için önceden rezervasyon yaptırmak IN oldu.*

2022 Genel Değerlendirmesi -4

- ▶ Dünyada; faiz artışları etkisini göstererek, talep daralması yarattı, büyüme hızları hızla düştü, batı teknik olarak resesyona girdi.
- ▶ Enflasyon ile mücadelede umut ışıkları belirdi ve enflasyon verileri beklentilerden daha iyi gelmeye başladı.
- ▶ Merkez bankalarının agresif faiz artış hızları bir nebze yavaşladı, 2023 yılında faiz artışlarının durma ihtimali belirdi. Fakat bu konuda hala daha çok yolları olduğuna yönelik erken gevşeme olmayacağı deklere edildi.
- ▶ Çok erken biteceği düşünölen Ukrayna-Rusya savaşının kısa vadede bitmeyeceği, ancak bir nükleer savaşa da dönüşmeyeceği, Batı destekli lokal bir savaş olarak süreceği anlaşıldı.
- ▶ Avrupa çok ciddi bir enerji tehdidi altında yılı tamamladı, zorlu bir kış bekliyor. Enerji tüketimi fazla olan sektörlerde üretim durma noktasına geldi.
- ▶ Avrupa bazlı siparişler yavaşladı, ihracattan kötü sinyaller gelmeye başladı.

2022 Genel Değerlendirmesi -5

- ▶ Türkiye'de; 3. eyrekte büyüme yavaşladı, tüketicici talebi ve kamu harcaması ile ayakta kaldı. 4. eyrek için daha da düşük bir büyüme beklentisi oldu.
- ▶ Asgari crete %54.6 oranında artış yapılacağı açıklandı.
- ▶ Yeniden değerleme oranı %122 olarak belirlendi.
- ▶ USD/TL 18,70, EUR/TL 19,90 oldu.
- ▶ Enflasyonun % 64-68 arasında bir yerde biteceği anlaşıldı.
- ▶ Mevduat faizleri % 26'yı kadar ıktı.
- ▶ Kredi faizleri % 16 seviyelerinde tamamladı.
- ▶ TCMB gösterge faizi % 9 ile yılı bitirdi.

2023 BEKLENTİLERİMİZ NEYDİ? **NE OLDU?**

► YURT DIŞI

- FED faizini 5-5,25 aralığına kadar artırıp duracak, iniş 2023 sonu itibariyle başlayabilir. (faiz beklentisi tuttu, indirim beklentisi banka iflaslarına çarpıldı)
- ABD ve Avrupa'da enflasyon düşmeye başlayacak, (Tuttu. ABD %3 lere geriledi.)
- EUR/USD paritesi 1,13-1,15 seviyesine evrilecek, (gördü ve geri geldi 1,09)
- Değerli madenler, değer kazanacak. (Aslında tutmadı ama Hamas savaşı nedeniyle tuttu)
- Avrupa'da resesyon daha belirgin bir hal alacak. Yaz ayları ile birlikte düzelme başlayabilir. (tuttu)
- ÇİN en merak edilen konu olacak. Sıfır Covid'ten çıkıp açılmaya ne zaman başlayacağına bağlı olarak emtia fiyatlarının yönü belli olacak.
- Beklentim 2023 yılı ilk çeyreğinden itibaren açılma başlayabilir. Vaka artışları açılmayı 2. eyreğe sarkıtması azımsanmayacak bir ihtimal. Ancak, gerek konut sektöründe yaşadığı sıkıntılar, gerekse de 2023 büyüme beklentilerinin 4,5-5 bandında olduğu göz önüne alınırsa emtia fiyatlarında ilk başta beklenti bazlı yüksek artış olmakla birlikte devamında korkulan derecede artış olmayacağı yönündedir. (tamamen tuttu)
- ÇİN açılır ise petrol fiyatlarının 80-110 USD bandında, açılmaz ise 70-90USD bandında dalgalanacak. (petrol 100 USD'ı gördü ama geri geldi. Sebebi Çin değil Hamas)

2023 BEKLENTİLERİMİZ NEYDİ? **NE OLDU?**

- ▶ **YURT İÇİ:** Beklentileri seçim öncesi ve seçim sonrası diye ikiye ayırmak daha doğru olacaktır.
- ▶ **Seçim öncesi:**
- ▶ Asgari ücret sonrası yapılacak zamlar ve EYT sonrası ödenecek kıdem tazminatları piyasaya para girişi ile Ocak ve Şubat aylarında, tüketici talebi canlı olacaktır. Buna rağmen büyüme verileri ilk çeyrekte çok kuvvetli olmayacaktır. (**%4 büyüme oldu**)
- ▶ Kuru baskılamaya en az Nisan ayına kadar devam edilecek, kontrollü kur artışı olabilir. İlk çeyrek beklenti USD 21-22 (**tuttu**)
- ▶ Enflasyon Ocak-Şubat-Mart-Nisan aylarında baz etkisi ile düşmeye devam edecek, seçim öncesi %40 seviyelerine inebilir. (**Mayıs'ta % 39.59'e geriledi**)
- ▶ Merkez bankası seçime kadar faizi yüzde 9'da sabit tutacak. **Yüzde 8,5'ta sabitledi**)
- ▶ KGF ve vb krediler ile iş dünyası Ocak sonrası kısmen rahatlatılacak. 250 milyar TL pakete ek olarak 200 milyar TL EYT içinde ilave kredi olabilir. (**Tuttu**)
- ▶ Ocak ayı başında sanayinin kullandığı elektrik ve gaza indirim gelebilir. (**Geldi**)
- ▶ Mayıs ayında asgari ücrete ilave zam olabilir. (**Temmuz'da yapıldı %34**)
- ▶ **Seçim sonrası:** Karamsar tablo ağırlıklı ciddi bir **BELİRSİZLİK**. Seçimi kazanacak partiye göre değişecek ekonomi modeli, yaşanacak sıkıntının şiddetini belirleyecek.

2023'te Hayatımızı Değiştiren Olaylar

- ▶ 6 Şubat Depremi ile 11 ilin yıkılması.
- ▶ Çin tam kapanmayı bırakıp tekrar açılma kararı alması.
- ▶ ABD ve ECB'nin faiz artış politikaları sonucu enflasyonda yaşanan düşüşler.
- ▶ ABD'de banka iflasları. **SVB, Signuture Bank, Silvergate Capital** iflası First Republic Bank sıkıntıya girmesi.
- ▶ Seçim öncesi kurun baskılanması, KKM'ın 120 milyar USD'ı geçmesi, kredi kullandırımı durma noktasına gelmesi,
- ▶ Cumhurbaşkanlığı Seçimi ve Recep Tayip Erdoğan yeniden seçilmesi. Mehmet Şimşek'in Hazine Maliye Bakanı-Gaye Erkan'ın TCMB başkanı olması.
- ▶ **Para, maliye ve dış politikada U dönüşler ve Ortodoks politikalara dönüş.**
- ▶ Asgari ücret'in 11.402 TL'na yükseltilmesi, 2024 için 17.002 TL belirlenmesi,
- ▶ **İsrail - Hamas savaşının başlaması,**
- ▶ Rusya-Ukrayna savaşının stabil hal alması,
- ▶ Dünya büyüme hızında genel olarak yavaşlama.

2023 Ocak Gelişmeleri.

- ▶ 2022 Dış ticaret açığı 110.2 Milyar USD oldu. Ocak ayında ise aylık açık 14.3 milyar USD ile rekor kırdı.
- ▶ 2022 TÜFE rakamı %64.27 oldu.
- ▶ Zincir marketlerde fiyat sabitleme ve fiyat indirme dönemi.
- ▶ Köprü ve otoyol ücretlerine 2023 sonuna kadar zam yok.
- ▶ KGF paketleri açıklandı.
- ▶ Mevduat faizleri %30'ları buldu.
- ▶ Seçim tarih 14 Mayıs olarak belirlendi.
- ▶ KKM'da faiz üst sınırı uygulaması kaldırıldı.
- ▶ Ukrayna'ya Almanya ve ABD'den silah desteği arttı.

2023 Şubat Gelişmeleri..

- ▶ Ocak ayı enflasyon rakamları açıklandı. Tüfe yıllıkta **%57,68** e geriledi.
- ▶ ABD'de ocak enflasyonu beklentiden düşük geldi. Fed faiz artışına 25 baz puan ile devam etti. Altın değer kazanmaya başladı.
- ▶ ECB 50 baz puan ile faiz artışına devam etti.
- ▶ Çin, Covid 19'da kesin zafer kazandık açıklaması yaptı.
- ▶ **DEPREM FELAKETİ 11 il yıkıldı.**
- ▶ Borsa çöktü. İşlemler gecikmeli olarak kapatıldı.
- ▶ KGF paketi 350 Milyar TL'na yükseltildi.
- ▶ Yurt dışı döviz transferinde bilgilendirme zorunluluğu başladı.
- ▶ 2022 yılı dış ticaret açığı 109,5 Milyar USD, Ocak/2023 ise 14,3 Milyar USD.
- ▶ Ocak ayı enflasyonu yüzde 57,68'e geriledi
- ▶ FED 25, ECB 50 baz puanlık faiz artışlarına devam etti.
- ▶ TCMB 50 baz puan daha faizi indirdi. Yeni faiz yüzde 8,5

2023 Mart Gelişmeleri..

- ▶ Türkiye'nin 2023 yılı büyüme tahminleri %2'den %2.3'e revize edildi.
- ▶ Varlık Fonu'ndan borsaya 1 Milyar USD'lık alım desteği açıklandı.
- ▶ EYT yasallaştı. Vergi affı çıktı...
- ▶ **6'lı masa dağıldı**: Borsa düştü, CDS çıktı. **Masa toplandı**: Borsa çıktı, CDS düştü
- ▶ Geçen yıl ilk 2 ay 69 Milyar TL fazla veren bütçe bu yıl **202 Milyar TL açık verdi**.
- ▶ Merkez Bankası döviz rezervleri son 1 ayda 9.3 milyar USD azaldı.
- ▶ TCMB tüketici kredilerinde sıkılaşmaya gitti.
- ▶ ABD şubat enflasyon verileri beklenenden yüksek geldi. FED'in faiz artış beklentisi arttı. Üst sınır beklentisi 5.75-6.00 seviyesine yükseldi.
- ▶ ABD'de **SVB, Signature Bank, Silvergate Capital** iflas etti. First Republic Bank sıkıntıya girdi.
- ▶ İsviçre'de **Credit Suisse** depremi. UBS devreye giriyor.

2023 Mart Gelişmeleri.../2

- ▶ FED'in faiz artış beklentisi düştü.
- ▶ ECB 50 baz puan faiz artış kararı ile enflasyon ile mücadeleye devam dedi.
- ▶ FED 25 baz puan artış yaparak faizi 4.75-5.00 seviyesine çıkardı.
- ▶ ABD'de bölgesel bankalar tüm mevduatın 2 yıl süre ile sigorta kapsamına alınmasını talep etti.
- ▶ ABD Hazine Bakanı Yellen: Tüm mevduatı sigorta kapsamına almayı düşünmediklerini açıkladı.
- ▶ Brent petrol 76 USD seviyesine geriledi.
- ▶ EYT yürürlüğe girdi, KGF hala çıkmadı, işveren tazminat ödeme sıkıntısına düştü.
- ▶ Vakıfbank ve Halkbank'ın sermayesinin artırılma kararı duyuruldu.
- ▶ Piyasada kredi açılışı hat seviyede. Kredi hem var, hem yok dönemi başladı. Krediye ulaşmak çok zor, alırsan da el yakıyor.

2023 Mart Gelişmeleri.../3

- ▶ Tüzel kişilerin aynı gün döviz alım tutarı 5 milyon USD'dan 2,5 milyon USD'a düşürüldü.
- ▶ TCMB bankalara gönderdiği yazı ile tüzel kişilerin döviz almasına karar veren mercii konumuna geldi. Çoklu kur sistemi dönemi başladı. (SK dönemi)
- ▶ En düşük Emekli Memur maaşları 5.500.-TL'den 7.500.-TL'na çıkarıldı
- ▶ Elektriğe indirim, temmuzda asgari ücrete zam. Siyasi vaatler artmaya başladı.
- ▶ şubat Dış ticaret açığı 12 Milyar USD oldu.

2023 Nisan Gelişmeleri..

- ▶ Mart ayı ile birlikte enflasyon %50,51'e indi (TUIK)
- ▶ Dış ticaret açığı Mart'ta 8,6 Milyar, Nisan'da 8,34 milyar USD oldu.
- ▶ Mevduatta prim dönemi başladı.
- ▶ TCMB menkul kıymet tutma şartlarını ağırlaştırmaya başladı.
- ▶ **Kredi musluğu kapanma eşiğinde, tüketici kredilerinde 70 TL bin sınırı.**
- ▶ Bütçe ilk çeyrekte 250 Milyar TL açık verdi.
- ▶ Akkuyu Nüklüer, karadeniz gazı, gabar petrolü haberleri dönemi başladı
- ▶ **Fiziki döviz talebinde artış başladı.** USD 20 TL'yi aştı.

2023 Mayıs Gelişmeleri.. Seçim öncesi

- ▶ KKM faizi yüzde 30'a çıktı. KKM tutarı 120 milyar USD'ı aştı. Artık kolay kolay vazgeçilemez boyutta.
- ▶ TÜİK nisan enflasyonunu açıkladı. Yıllık enflasyon %43,68'e geriledi.
- ▶ TCMB'den yeni düzenleme: **Aylık Dövizden dönüşüm hedefi yüzde 5'ten %15'e yükseltildi.**
- ▶ Faktoring faizleri %70'lere çıktı. Vade 2 aya düştü.
- ▶ **Kredi kullanımını fiilen durdu.**
- ▶ FED faizi 25 baz puan artışla %5,25 seviyesine, ECB 25 baz puan artışla %3,75'e yükseltti.
- ▶ ABD'de enflasyon %4,9'a geriledi.
- ▶ **Seçim 2. turda bitti. Cumhurbaşkanı tekrar Recep Tayyip Erdoğan oldu.**
- ▶ Almanya resesyona girdi. 1Ç büyüme -0,2 geldi.
- ▶ **CDS 700'ü gördü, TCMB net Rezervler -60 milyar USD, TL mevduat faizi %40 larda, Döviz bozana %30 peşin prim var. Etketif talepleri karşılanamıyor.**

2023 Haziran Gelişmeleri..Seçim sonrası

- ▶ Mayıs ayı enflasyonu açıklandı yıllık enflasyon % 39,59 oldu.
- ▶ Mehmet Şimşek Hazine ve Maliye Bakanı oldu. Piyasalarda bayram havası.
- ▶ Bakanlar Kurulu teknokratlar ağırlıklı görüntüsünde.
- ▶ İlk çeyrek büyüme %4.
- ▶ Mayıs ayı enflasyonu TÜİK: aylık 0,04 yıllık enflasyon %39.59 oldu. İTO: %56,5 ENAG:%109 açıkladı.
- ▶ Dolar 21 'TL'yi geçti. TL mevduat faizi %50'yi buldu.
- ▶ Dövizden dönüşümde prim uygulaması kaldırıldı.
- ▶ Asgari ücrette ara zam açıklandı 11.402 TL oldu.
- ▶ Suudi Arabistan temmuzdan itibaren petrol arzında kesinti yapacağını açıkladı. Hedef 80 USD
- ▶ ABD'de enflasyon verileri iyi gelmeye başladı. FED uzun süreden sonra ilk kez faizi sabit tuttu. %5-5,25
- ▶ TCMB faizi yüzde 8,5'tan yüzde 15'e yükseltti. USD 25 TL'yi aştı.

2023 Temmuz Gelişmeleri..

- ▶ TCMB arka arkaya bankacılığı rahatlatacak sadeleşme adımları geldi.
- ▶ Vergi artışına yönelik arka arkaya düzenlemeler geldi.
- ▶ Rusya'da Wagner isyanı, Fransa'da eylemler yayıldı. Ortalık alev alev.
- ▶ Ekonomi yönetiminin Katar, BAE, Suudi Arabistan ziyaretleri başladı.
- ▶ Dış politikada Batı'ya dönüş hamleleri. Ukrayna'nın Nato desteği, Biden ile görüşme ve İsveç'in Nato üyeliğine onay kararları açıklandı.
- ▶ CDS'ler 700'lerden 430'lara geriledi.
- ▶ TCMB faiz % 17,5'a yükseltti. KKM'dan çıkılmasına yönelik tedbirler geldi.
- ▶ İhracatçının Reeskont kredilerine rahat ulaşmasını sağlayacak adımlar atıldı.
- ▶ Gaye Erkan, Enflasyon Raporu'nu açıkladı yıl sonu enflasyon beklentisi %58'e yükseltildi.

2023 Ağustos Gelişmeleri..

- ▶ TÜİK uzun süreden sonra ilk defa Enag ve İTO'ya yakın, aylık enflasyon rakamı açıkladı. TÜİK'te şeffaflaşma dönemi diye yorumlandı.
- ▶ ABD'de bankaların denetimine yönelik bir dizi önlem açıklandı.
- ▶ Dünya'da enflasyon korkusu devam ederken ÇİN'i deflasyon korkusu aldı.
- ▶ Firmalar krediye ulaşmakta zorlanırken İş dünyası Ankara'ya çıkarma yaptı. Ankara 1-2 ay sabır talep etti.
- ▶ Merkez Bankası Rezervlerinde artış başladı.
- ▶ Çin'de Evergarande'den sonra ikinci emlak devi Country Garden'da iflas etti.
- ▶ TCMB'den KKM hamlesi. Dönüşüm hedefi ve TL payına göre menkul tutma zorunluluğu kaldırıldı.
- ▶ TCMB beklenti üstü faiz artış ile 750 baz yükselterek faizi % 25'e çıkardı.

2023 Eylül Gelişmeleri..

- ▶ OVP açıkladı. Yılsonu enflasyon %65, 2024 enflasyon %33, Büyüme %4.4, 2024 ortalama USD kuru 36,8 olarak öngörüldü.
- ▶ Faiz artışları ticari kredileri hareketlendirdi. Bankaların kredi isteği yeniden geldi.
- ▶ Rusya ve Suudi Arabistan petrol üretim kesintisini yıl sonuna kadar uzattı, petrol 98'ı aştı.
- ▶ TCMB faizi %30'a yükseltti. TL'ye dönüşüm konusunda bankalara baskıyı arttırdı.
- ▶ Mevduat faizleri, Borsaya rakip olmaya başladı.
- ▶ **KKM'a asgari faiz uygulaması kaldırıldı.**
- ▶ Dünya ticaretinde yavaşlama hızlandı, Navlun fiyatları 2019'un altına geldi.
- ▶ Kredi büyümesi istenmiyor. Tüketici, konut ve taşıtta yavaşlama adımları.

2023 Ekim Gelişmeleri..

- ▶ TCMB Reeskont kredilerinde dzenlemeye gitti. 15 puan indirim sağlandı.
- ▶ Hamas İsrail'e saldırdı. İsrail Hamas'a savaş ilan etti.
- ▶ Savaşın yayılma korkusuyla petrol yeniden 90 USD'ın üzerine çıktı, altın artamaya başladı.
- ▶ İplik, kumaş ve örme giyimde gümruk vergileri 10 puan arttı. Tekstil ve Hazır giyim karşı karşıya geldi.
- ▶ Konut satışları yavaşladı, araba fiyatları geri gelmeye başladı.
- ▶ TCMB yıl sonu enflasyon beklentisini %68'e yükseltti.
- ▶ TCMB faizi % 35 'e yükseltti. Kredilere uygulanan üst faiz sınırı ve belge karşılığı kullandırımı kaldırıldı.
- ▶ Erdoğan: «Hamas terör örgütü değildir» dedi. Borsa çöktü. Mehmet şimşek yabancı yatırımcının gelmesi biraz zaman alacak dedi.

2023 Kasım Gelişmeleri..

- ▶ FED ve ECB faiz artışlarına gitmedi, sabit tuttu.
- ▶ KKM'da karşılık oranları %25'ten %30'a çıkarıldı.
- ▶ Hazinesinin 2 yıllık tahvil ihalesinde faiz %42,18 oldu. Yabancı yatırımcı göz kırpmıyor.
- ▶ Yurtdışından İsrail'in Gazze'ye saldırılarına tepkiler yükselmeye başladı.
- ▶ Mahkeme, mahkemeyi, mahkemeye verdi.
- ▶ TCMB faizi 500 baz puan artışla %40'a yükseltti. Reeskont kredileri faizine üst sınır getirdi ve azami %25,93 olarak sabit tuttu.
- ▶ Çinli varlık yönetim devi Zhongzhi 64 milyar dolara varan borçla iflas etti.
- ▶ ABD'den Türkiye'ye «Rusya'ya yaptırım baskısı» heyeti geldi.
- ▶ ABD 3. çeyrekte %5,2 büyüdü.
- ▶ TCMB Başkanı ve İş bankası Genel Müdürü KKM'ın cazibesini yitirdiği, TL'ye geçme zamanı geldiğine ilişkin açıklamalar yaptı.
- ▶ Mehmet Şimşek iş dünyasına seslendi. Türkiye'nin çıkış yolu ihracat dedi.

2023 Aralık Gelişmeleri..

- ▶ Brent petrol 72 USD'a kadar geriledi.
- ▶ Kasım ayı enflasyonu aylık %3,28, yıllık enflasyon %61,28 oldu.
- ▶ TL dönüşümlü KKM faizi %12'ye geriledi.
- ▶ 10 yıllık tahvil ihalesine rekor talep. Yabancı TL'ye dönüş kapısını tahville araladı.
- ▶ TCMB rezervleri tüm zamanların rekorunu kırarak 140 Milyar USD'ı aştı.
- ▶ Reeskont kredi limitlerinin arttırılması ve YTAK kredileri ile yatırımların desteklenmesi çalışmaları başladı.
- ▶ Mevduat faizleri %50'yi aştı.
- ▶ AB'den Rusya'ya 12. yaptırım paketi onaylandı. Rusya yabancı şirket varlıklarına resmen el koydu.
- ▶ Kızıldeniz'de Hussi gerginliği, konteyner taşımacılığını vurdu. ABD tedbir alıyor

RAKAMLARLA 2023 SONU

- ▶ Enflasyon : % 64,77
- ▶ TCMB Faiz : % 42,5
- ▶ USD/TL : 29,52
- ▶ EUR/TL : 1.10
- ▶ BİST : 7.400
- ▶ TL Mevduat : % 50
- ▶ TL Kredi : % 52
- ▶ CDS Türkiye : 298
- ▶ Türkiye Büyüme : % 4.5
- ▶ Dünya Büyüme : % 2,7
- ▶ ABD enflasyon : % 3,1
- ▶ FED faizi : % 5,25-5,50
- ▶ Navlun Endeksi : 2093
- ▶ Brent Petrol : 27

**TÜRKİYE CUMHURİYET
MERKEZ BANKASI A.Ş.
İDARE MERKEZİ**

Para Politikasındaki U dönüşler

- ▶ Faiz indirimi bitti. Artış dönemi başladı.
- ▶ Merkez Bankası rezervlerinden kura müdahale için satışı sonlandırdı.
- ▶ Makro ihtiyati kararlarda sadeleşmeye gidileceği söylendi. İlk karar %60 TL mevduat oranını %57'e. Tutturamayanlara uygulanan %10 menkul kıymet alma şartı %5'e indirildi.
- ▶ TCMB, üç aydan uzun vadeli kur koruması TL mevduata geçişlerin TL mevduat hesaplamasında 1.5 kat olarak hesaplanacağını duyurdu.
- ▶ Enflasyon ile mücadele vurgusu öne çıkarılmaya başlandı.
- ▶ Hızlı değil, yavaş ama kararlı hareket edeceği sinyalleri verildi ve faiz artışları yavaş ama kararlı yapıldı.
- ▶ KKM'tan çıkış hedefleri verildi.
- ▶ KKM yapılması kaldırıldı.

T.C.
HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI

Maliye Politikasında U dönüşler..

- ▶ Mali Disipline dönüş temel hedef olarak belirlendi.
- ▶ MTV'ne tek seferlik ek vergi kondu.
- ▶ DTH stopaj oranına artış geldi.
- ▶ Kurumlar vergisinin %20'den %25'e, belli sektörler için %25'ten %30'a artış.
- ▶ İhracatçıya vergi indirim desteği. %1'den %5'e çıkan avantaj.
- ▶ Alkol ve sigaraya %14,82 ÖTV zammı.
- ▶ KDV'de artış. %18'ler 20'ye %8'likler 10'a çıktı.
- ▶ Noter, tapu ve vize harçlarına %50 artış geldi.
- ▶ Boş tutulan evlere vergi artışı çalışması.
- ▶ Koruma, gözetim kararları değişti.
- ▶ Enflasyon Muhasebesine geçiş için tebliğ yayınlandı.
- ▶ Harçlar, vergiler cezalar yeniden değerlendirilerek oranında (%58) artırıldı. CB indirim yetkisini kullanmadı.

T.C.

DİŐİŐLERİ BAKANLIĞI

Diplomaside U Dönüşleri

- ▶ Ukrayna'nın Nato üyeliğini hakkettiğinin açıklaması ve Azur Komutanlarının Ukrayna'ya verilmesi,
- ▶ ABD Başkanı BIDEN ile görüşmeler, F16 siparişleri konusunda destek sözü,
- ▶ Vilnus zirvesi öncesi NATO, ABD ve AB ile ilişkilerin hareketlendirme çabaları,
- ▶ İsveç'in Nato üyeliğine yeşil ışık yakılması ve dış işlemler komisyonundan geçmesi.
- ▶ Erdoğan- Miçotakis görüşmesi,
- ▶ Erdoğan-BAE-Suudi Arabistan ve Mısır görüşmeleri.
- ▶ Rusya ile biraz daha mesafeli görüşmeler.

Brent Petrol - 5 Yıl

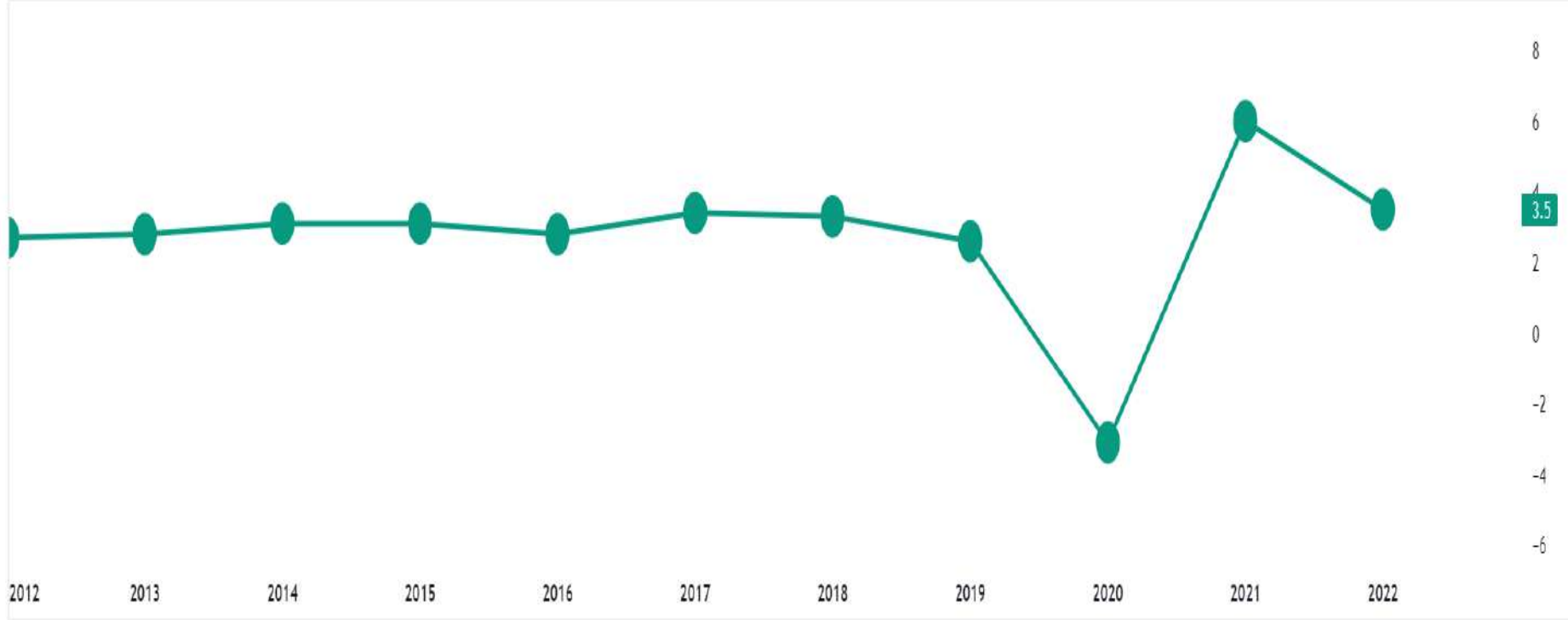
Guest TradingView.com, Ara 21, 2023 11:58 UTC tarihinde yayımlandı

TradingView

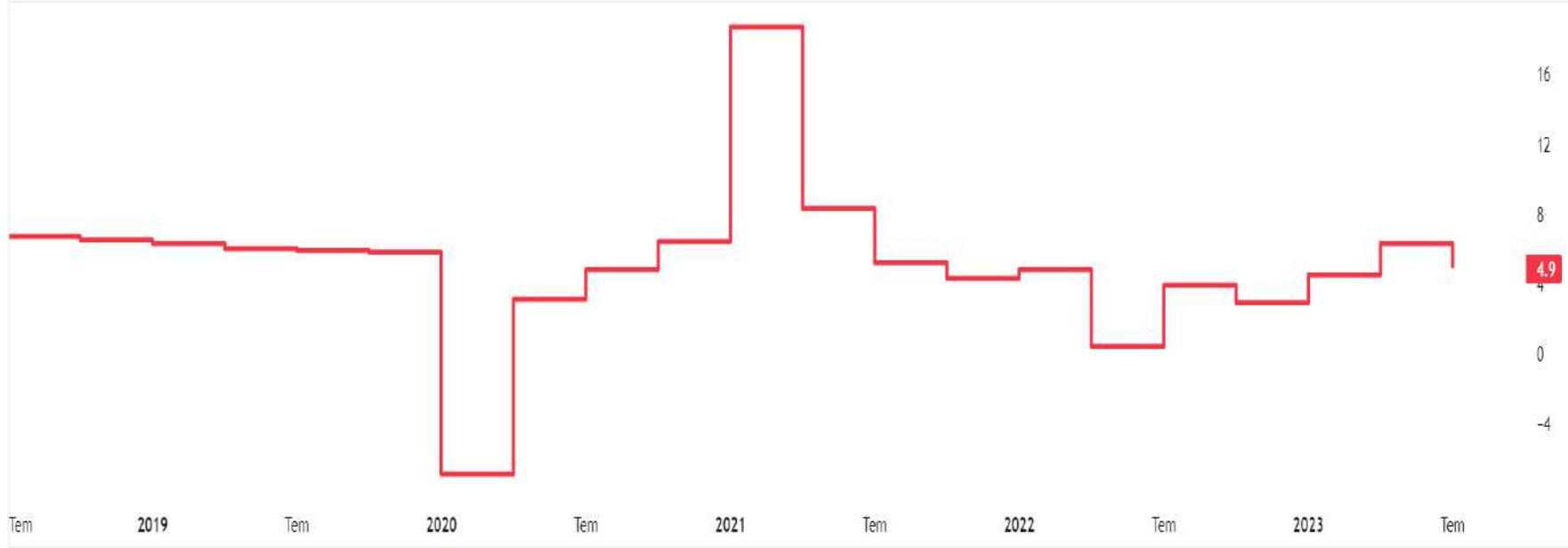
Dünya Büyüme Grafiği- 10 yıl

Guest TradingView.com, Ara 21, 2023 11:00 UTC tarihinde yayınlandı

Çin Büyüme Grafiği - 5 yıl

Guest TradingView.com, Ara 21, 2023 12:45 UTC tarihinde yayınlandı

TradingView

Baltık Navlun Endeksi - 5 yıl grafiği

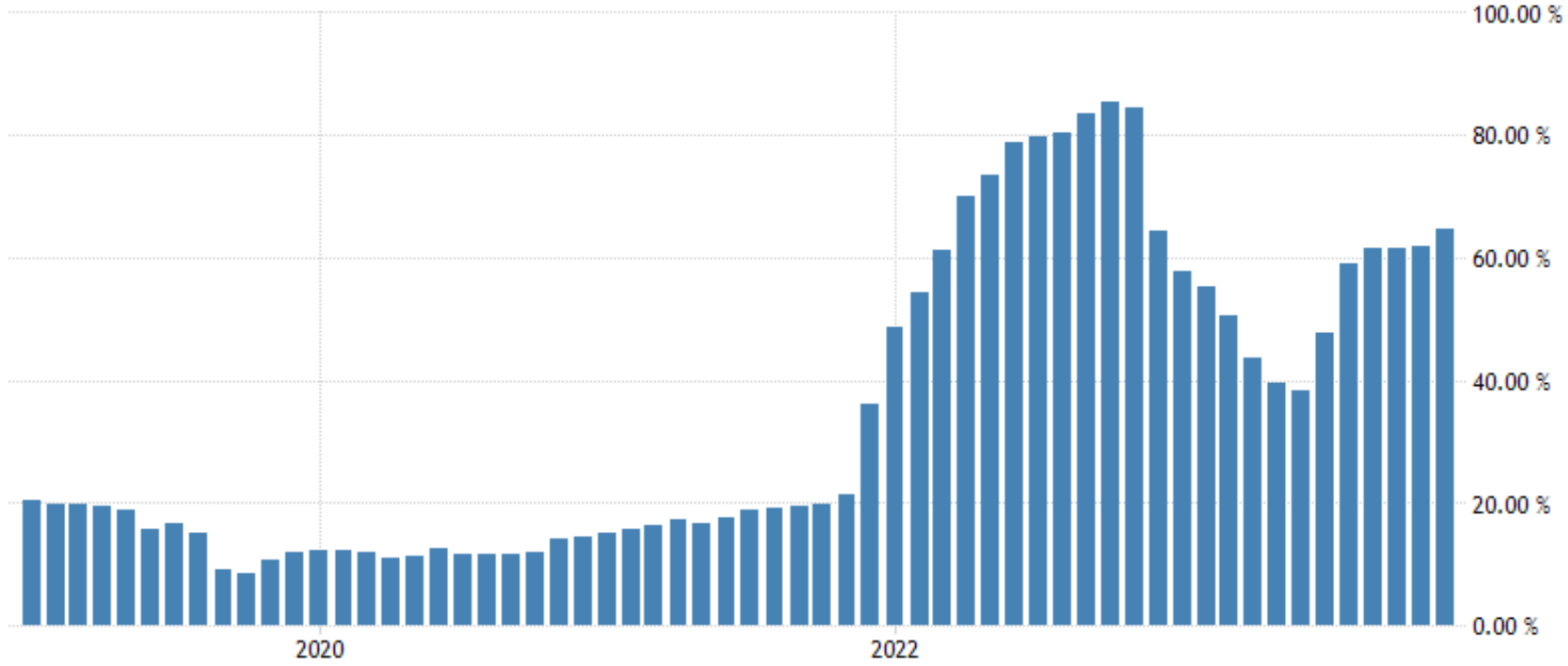
Guest published on TradingView.com, Jan 03, 2024 10:52 UTC

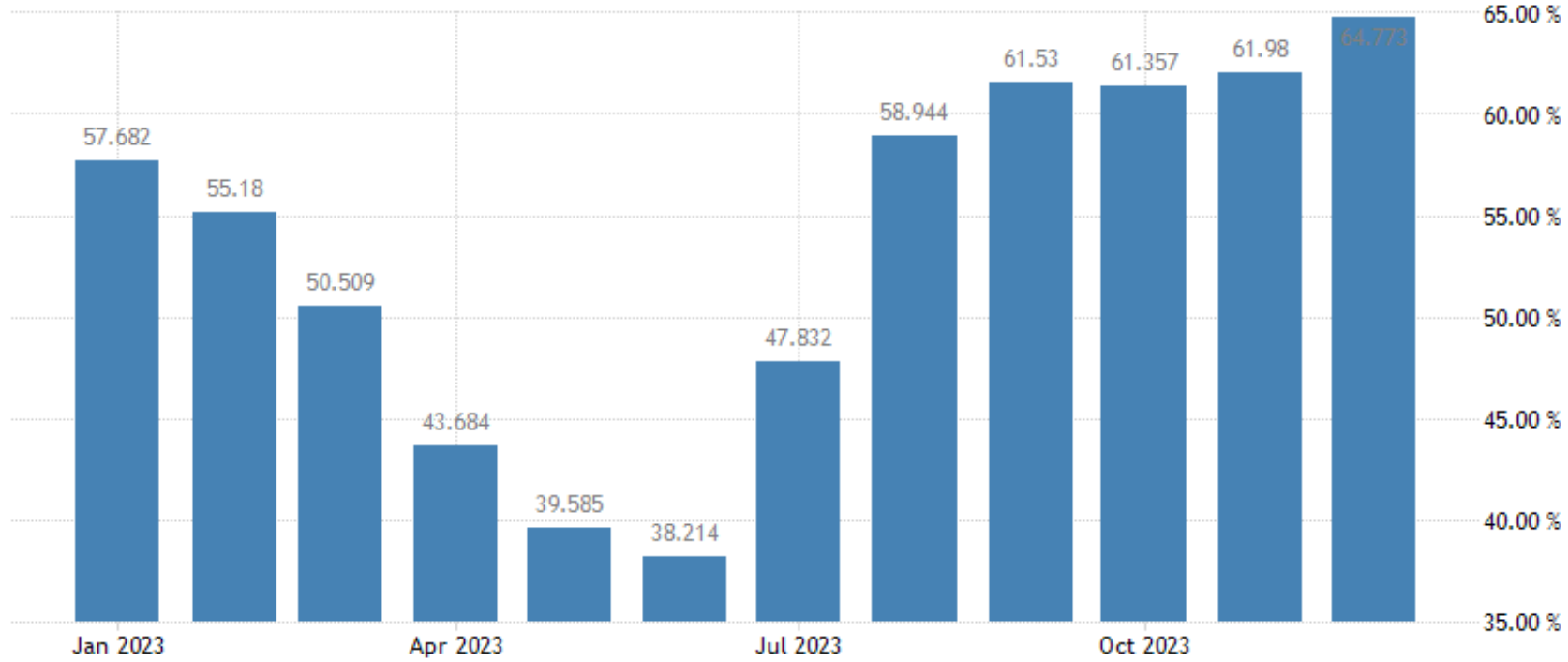
TCMB Faiz Kararları - 5 Yıl

Türkiye Enflasyon son 5 Yıl

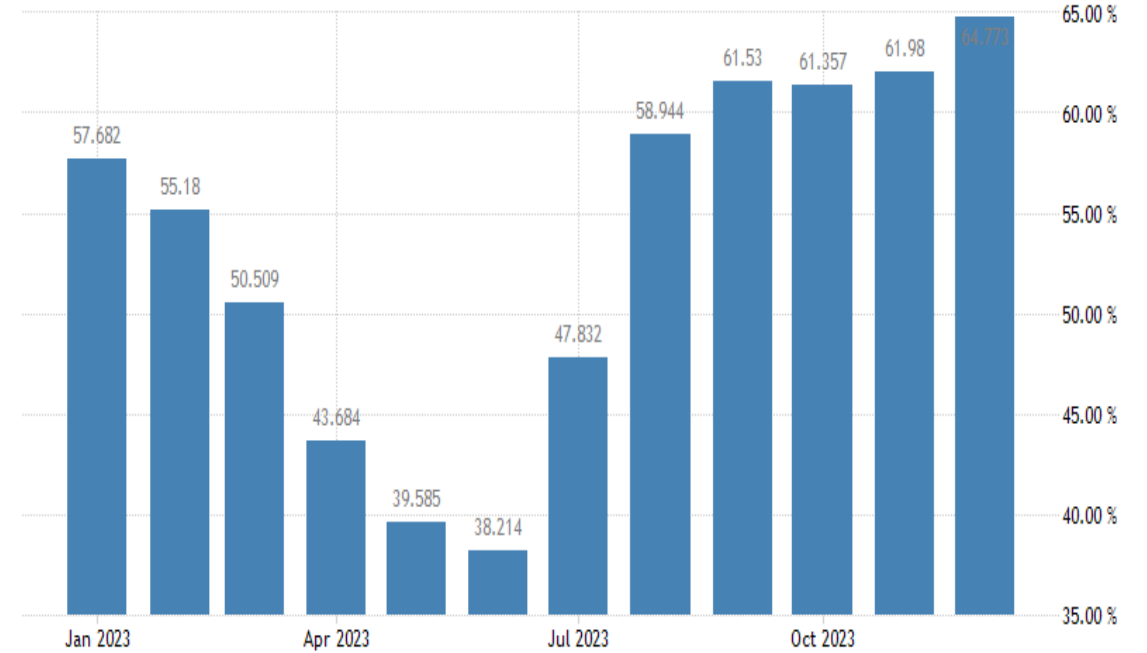

Türkiye Enflasyon son 1 yıl

TÜKETİCİ FİYAT ENDEKSİ-BAZ ETKİSİ

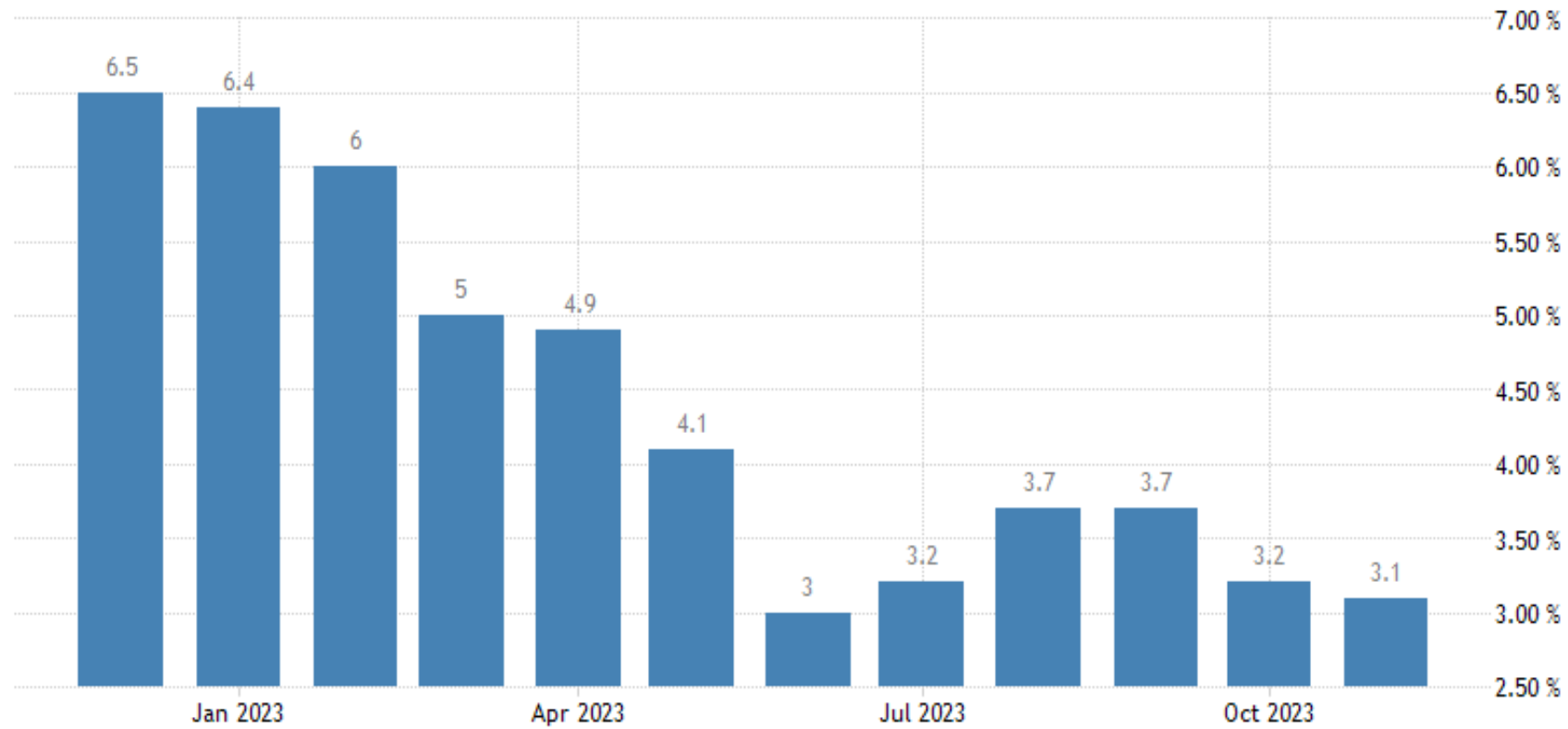
	TÜFE (Yıllık % Değişim)	TÜFE (Aylık % Değişim)
12-2023	64.77	2.93
11-2023	61.98	3.28
10-2023	61.36	3.43
09-2023	61.53	4.75
08-2023	58.94	9.09
07-2023	47.83	9.49
06-2023	38.21	3.92
05-2023	39.59	0.04
04-2023	43.68	2.39
03-2023	50.51	2.29
02-2023	55.18	3.15
01-2023	57.68	6.65
12-2022	64.27	1.18
11-2022	84.39	2.88
10-2022	85.51	3.54
09-2022	83.45	3.08
08-2022	80.21	1.46
07-2022	79.60	2.37

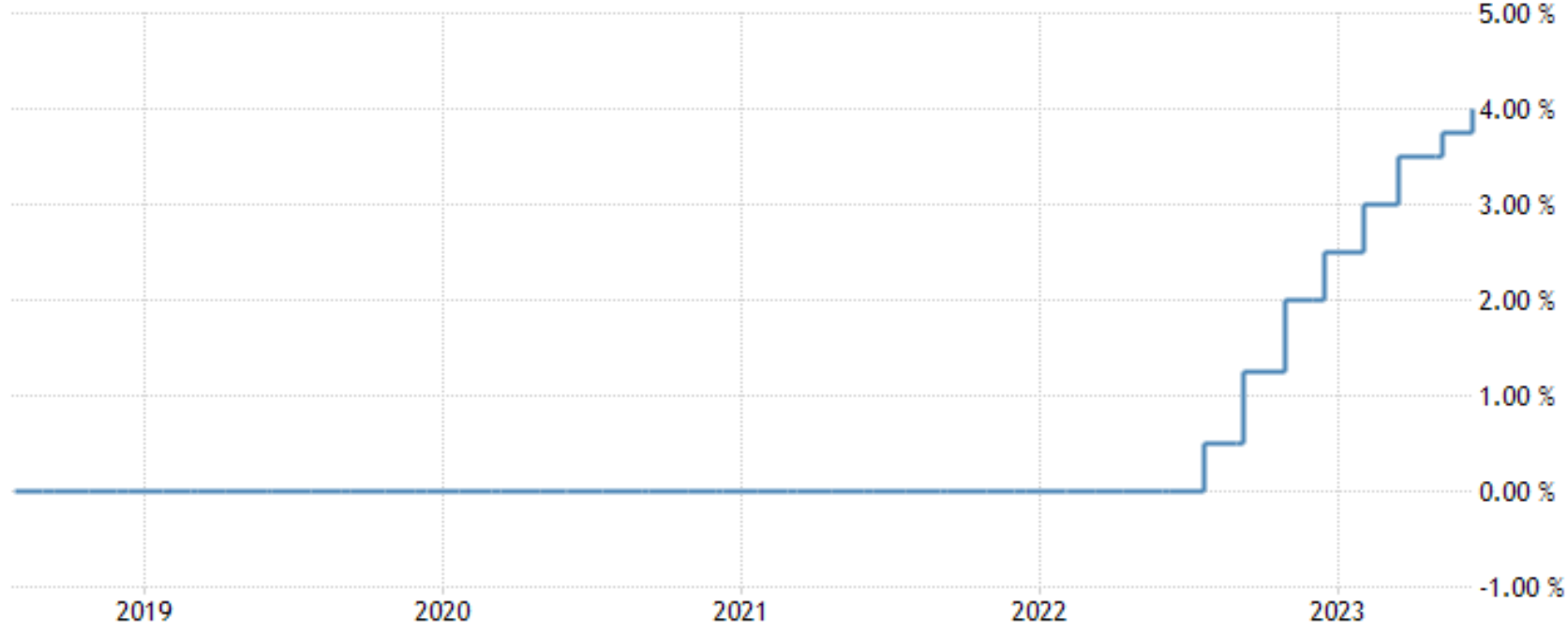
FED Faiz kararları - 5 yıl

ABD Enflasyon 2023

ECB Son 5 Yıl Faiz Kararları Grafiği

USD/Türk Lirası

Guest TradingView.com, Ara 21, 2023 11:21 UTC tarihinde yayınlandı

Ons Altın Grafiği - 5 yıl

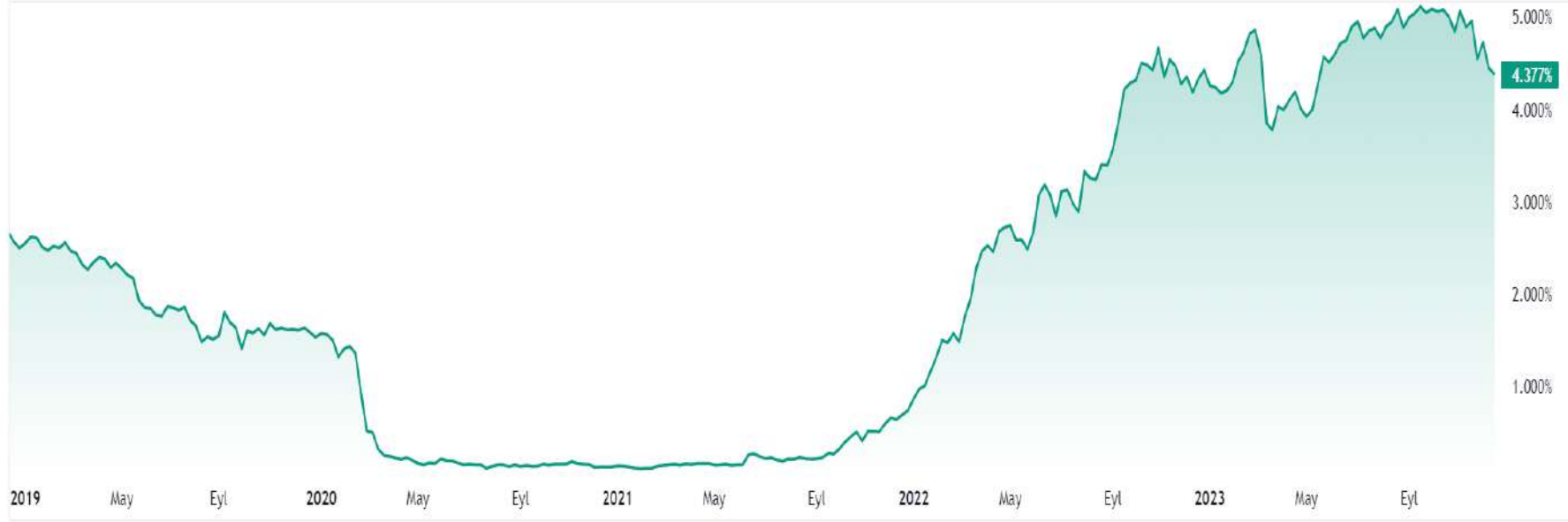
Guest TradingView.com, Ara 21, 2023 14:16 UTC+3 tarihinde yayınlandı

TradingView

ABD 2 Yıllık Devlet Tahvil Getirisi

Guest TradingView.com, Ara 21, 2023 07:13 UTC-5 tarihinde yayınlandı

TradingView

BIST 100 Endeksi

Guest TradingView.com, Ara 21, 2023 14:27 UTC+3 tarihinde yayımlandı

TradingView

2023 Genel Değerlendirmesi- Dünya/1

- ▶ FED, ECB, BoE vb Merkez bankaları 2023 yılı boyunca enflasyon ile mücadele için faiz artışlarına gidip, şahin açıklamalar yaparak enflasyonda düşüşü sağladılar.
- ▶ Çin yavaşlayan büyüme hızını ve ekonomisindeki sorunları gidermek için pandemi sonrası tam kapanmadan vazgeçip, açıldılar. Ancak konut sektöründe derinleşen kriz başlarına bela oldu. Yeterince büyümeyi hızlandıramadılar.
- ▶ Çin'in yeterince byyememesi, Avrupa'nın resesyona girmesi, bununla birlikte gaz tehdidini aşacak tedbirlerle gaz fiyatlarının aşağı gelmesi enflasyonun düşmesine katkı yaparken, dünya büyüme hızının da düşmesine neden oldu.
- ▶ Büyüme hızı düşerken petrol fiyatları ve navlun fiyatları hızla geri gelmeye başladı. Ta ki İsrail-Hamas savaşı ve devamında Kızıldeniz geçişi sorun olana kadar.
- ▶ ABD büyümesi yavaşlamasına karşın resesyona girmeden enflasyonu düşürme konusunda daha başarılı oldu. Ancak faiz artışını sonlandırma ve inişe geçme takvimi, denetim yetersizliği eksik olan bankacılık sisteminin iflaslar ile herkesi korkutana kadar. Bu süreç ABD ekonomisi açısından bir küçük sarsıntı olarak FED kararlarını erteledi.

2023 Genel Değerlendirmesi- Dünya/2

- ▶ Ukrayna-Rusya savaşı herkesi bıktırdı. Tepkiler yükselmeye başladı. Ukrayna'ya daha fazla destek yapma fikri Avrupa ve ABD'de tartışma konusu olurken, Rusya'da savaşın uzaması nedeniyle ekonomik kriz daha somut hal aldı. Şimdi iki tarafta fazladan hamle yapmaktan çekinir halde durumlarını muhafazaya geçtiler.
- ▶ İsrail-Hamas savaşına kadar dünya emtia fiyatları sürekli geriledi. Savaş Ortadoğu'ya yayılacak endişesi ile ilk tepki petrol fiyatlarının yükselmesi oldu ama korku geçince fiyatlar aşağı geldi.
- ▶ Batı, Gazze'de yaşanan katliama önce destek verdi, tepki göstereni linç etti, ama olaylar savunulamaz hale gelince oklar Netanyahu'ya döndü. Uzayan savaş bu sefer Hussi'lerin devreye girmesi ile Kızıldeniz geçişini aksattı ve yine navlun fiyatları ve emtia fiyatlarında kısmi artış gözlemlendi.
- ▶ Tayvan sorunu küllenmiş iken yeniden hareketlenecek açıklamalar Çin tarafından gelmeye başladı.

2023 Genel Değerlendirmesi- Türkiye/1

- ▶ Seçim ncesi ve seçim sonrası olmak üzere bir birinden taban tabana zıt bir yıl yaşandı. 2022 yılından başlayıp, 2023 Mayıs ayına kadar süren dönemde heteredoks diye adlandırılan, sonra da Ortodoks diye bilinen ekonomi yönetimi yaşandı.
- ▶ Seçim dönemine kadar, işsizlik artıp, seçime olumsuz etki yapmaması için Dünya'daki akıntının tersine yüzmeye çalışılan bir dönem yaşandı. 2022'de hızla yükselmiş olan enflasyon, baz etkisi ve palyatif tedbirlerle seçime kadar düşüyor görüntüsü verildi. Faiz hassasiyeti olan seğmene karşı faizi indiriyoruz açıklamaları ile faiz indirildi. İnen faizlerle birlikte, kur artmasın ve kura talep oluşmasın diye makro ihtiyati tedbirler denen uygulamalar yapıldı. Merkez Bankası rezervlerinden ve kamu kurumlarından döviz satışı ile birlikte Bankalara yapılan baskıyla KKM teşvik edildi.
- ▶ TUIK, İTO ve Enag bir birinden çok farklı enflasyon rakamları açıkladı. Resmi enflasyon ile yaşanan enflasyon nedeniyle, alım gücü düştü, kişiler ve işletmeler kendilerini enflasyona karşı korumak için Ev, araba, mal stok yapmaya, TL mevduattan çıkıp, döviz veya KKM'a geçiş yaptı.

2023 Genel Değerlendirmesi- Türkiye/2

- ▶ Yeni Ekonomik Model kt. İthalat, ihracattan fazla artarak dış ticaret açıkları daha da yükseldi.
- ▶ Seçim nedeniyle, asgari cret, EYT vb düzenlemeler ile birlikte kamu harcamaları artıp, bütçe açığı giderek arttı.
- ▶ Deprem ile birlikte, moralimiz çöktü, bütçe yükü daha da arttı.
- ▶ Yaklaşan seçimde ilk defa muhalefet iktidarı değiştirme imkanına kavuştu, ancak gerek 6 masa içindeki anlaşmazlık, gerekse palyatif düşürülen enflasyon, baskılanan kur ve enflasyon korkusuyla patlayan tüketiciler talebi kaynaklı büyüme verileri, iktidar ve basın gücü ile halka «faizi de indirdik, kuruda arttırmadık, enflasyonu da düşürdük ve bunlarla birlikte en fazla büyümeyi yapan ülke olduk» diye başarı hikayesi olarak anlatıldı.
- ▶ Seçim propagandasının ekonomik söylemin yanında, siyasi söylem olarak, «milli beka mı yoksa bölücülerle birlikte hareket edenlere mi oy vereceksiniz» söylemi etkili oldu.

2023 Genel Değerlendirmesi- Türkiye/3

- ▶ Cumhurbaşkanlığı seğimini az farkla da olsa AKP iktidarı yeniden kazandı. Muhalefet bir birine girdi. Yerel seçim tehdidi zayıfladı. Zayıflayan yerel seçim tehdidi sonrası artık 5 yıl boyunca seçim olmayacağı gerçeği ile ekonomik olarak doğruların yapılabileceği siyasi ortam oluştu.
- ▶ Yeni Bakanlar ağırlıklı teknokrat kökenli kişilerden seğildi, ekonominin başına güven duyulan isimler getirildi. Merkez Bankası Başkanı değiştirildi.
- ▶ Mayıs ayından sonra, daha önce yapılarak temelden bozulan ekonominin düzeltilmesi için arka arkaya para düzenlemeler yapılmaya başlandı.
- ▶ TIK geręek enflasyon verilerine döndü, Merkez bankası geręek enflasyon beklentisini açıkladı, faiz artıracadığını, enflasyon ile mücadele edeceğini, döviz satışını sonlandıracağını sıkılaştırma ve sadeleşme sürecine gireceğini açıkladı.
- ▶ Maliye Bakanlığı; btęe disiplinine döneceğini, giderleri kısacağını, gelirleri arttıracadığını ve buna sıkı sıkıya uyacağını duyurdu.
- ▶ Cumhurbaşkanı Yardımcısı; OVP'yi açıkladı. 2024 büyüme, enflasyon, kur beklentilerini belirtti.

2023 Genel Değerlendirmesi- Türkiye/4

- ▶ Őeffaflık temel dstr olarak belirlenmeye başlandı. Merkez Bankası, Maliye Bakanı, Cumhurbaşkanı yardımcısının açıklamaları ekonomi yorumcuları tarafından gerçekçi ve ciddiye alınır raporlar olarak yorumlanmaya başlandı.
- ▶ Programa yurt içi desteğin yanında, yurt dışı desteği alınması zorunluluğu nedeniyle, ekonomi yönetimi yurtdışı ülke ve yatırımcı ziyaretleri ile programı anlatmak üzere Road Show'lara ıktı.
- ▶ Yabancı yatırımcının ekonomi yönetimine ve açıklanan programa ilgi göstermesine rağmen, geçmiş dönemdeki olumsuz tecrübelerden dolayı Cumhurbaşkanı'nın siyasetine karşı güven eksikliği ve daha yeterince faiz artışı ve kur artışı olmaması nedeniyle izlemede kaldı.
- ▶ Siyasete olan güvensizliğin giderilmesine yönelik, Cumhurbaşkanı her ortamda yeni ekonomi yönetimine tam desteğini açıklama gereği duydu. Ayrıca Dış siyasette belirgin bir yön değişikliği hissedildi. Batı'dan ayrışmaya başlamışlığı yok edecek Őekilde, yeniden Batı ve Ortadoğu ile sıcak ilişkiler kurma çabaları görüldü.

2023 Genel Değerlendirmesi- Türkiye/5

- ▶ Kur artışı, faiz artışı, istikrarlı duruş, sadeleşme, sıkılaşıma, ekonominin soğutulması, başta enerji olmak üzere emtia fiyatlarının geri gelmesi aylık bazda enflasyon verilerinin düşmeye başlaması sonucunu doğurdu.
- ▶ KKM'ın üzülmesi konusunda Bankalara bu sefer tersine hedefler verildi. Avantajlar ortadan kaldırıldı. Yabancı yatırımların geleceği bunun da desteği ile , kurun fazla artmayacağı hususunda kamu oyu yaratılmaya başlandı.
- ▶ Kitlenen bankacılık sektörü çalışmaya başladı. Ancak yükselen faizler nedeniyle kredi maliyeti %20-25'lerden %50-60 aralığına geldi. Mevduat faiz oranları %25'lerden %50'lere yükseldi. Tüketicisi, konut, taşıt kredileri hem maliyet hem miktar zorlukları nedeniyle durdu. Konut satışı, araba satışı yavaşladı, fiyatlar göreceli olarak düşmeye, tasarruflar TL mevduata, altına ve Borsa'ya yönelmeye başladı.
- ▶ Gazze politikası ve Hamas açıklamaları, ilk başta soğuk duş etkisi yaratsa da, dünya kamuoyunun İsrail'e karşı açıklamalara başlaması ile olumsuz dönen etkinin şiddeti azaldı.
- ▶ U dönüşleri sonucu doğru politikaların etkisi ile CDS'ler 700'lerden 300'n altına geriledi.

2024 BEKLENTİLERİ - DÜNYA

- ▶ İki önemli konu tüm beklentileri değiştirebilir. İlki İsrail-Hamas savaşının Lübnan ve İran'daki saldırılar sonrası büyümesi. İkincisi Çin'in Tayvan konusundaki tavrı. Bu iki hususun stabil kalacağı varsayımı ile beklentiler şöyledir.
- ▶ FED ve ECB'nin 2024'te faiz inişine geçeceği, sıkılaşmayı kısmen gevşetecekleri. USD'nin EUR'ya göre değer kaybının daha fazla olacağı. Altının değerleneceği.
- ▶ Dünya Büyümesinin 3'ün altında kalacağı. Çin'in %5 büyüme oranına çıkamayacağı.
- ▶ Emtia fiyatlarında 2024 büyümesinin yeterli desteği olmayacağı için yatay seyredeceği. Petrol fiyatlarının 80 USD'da patinaj yapacağı. Avrupa'da gaz fiyatlarının artmayacağı.
- ▶ Kızıldeniz istisnasi hariç navlun fiyatlarının 2019 öncesindeki gibi düşük seyredeceği. (Kızıldeniz önemli bir konu)

2024 BEKLENTİLERİ - TÜRKİYE

- ▶ Haziran'a kadar enflasyon %70'ler ile zirve yapacak, Temmuzdan itibaren baz etkisiyle de düşme başlayacak, sene sonu beklentim %40
- ▶ Kur artışları enflasyon ile uyumlu olacak sene sonu beklentim USD/TL 40-42
- ▶ Yerel seçime kadar Merkez Bankası bir faiz artırımını ile faizi %45'e çıkarıp, yılın 3. çeyreğine kadar sabit tutacak, iniş 3. çeyrekte başlayabilir.
- ▶ Vergi artışları devam edecek, yılbaşında asgari ücrete, emekliğe, memura uygulanan zam oranı ile ilk 3 ay (seçime kadar) vatandaşın alım gücü rahatlayacak. 5 aydan itibaren tekrar düşecek. İlk çeyrek büyüme rakamları bu etki ile %4'lerde olacak, sonrasında %2'lere çekilecek.
- ▶ Kredi maliyetleri yıl sonuna kadar yüksek seyredecek, 4. çeyrekte hafif gerileme (gerek Merkez Bankası'nın faiz indirmesi, gerekse kredi talebine olan azlık nedeniyle) yaşanacak
- ▶ İhracatçı desteklenecek, Exim kredi limitleri artırılabilecek, daha uygun kaynaklı borçlanması sağlanacak. İthalat ve yurt içi ticareti olan firmalar piyasa koşullarının dışında kredi bulmakta zorlanacak.

2024 BEKLENTİLERİ - TÜRKİYE /2

- ▶ İç talebin 2. çeyrekte itibaren yavaşlaması, ihracat yapmayan firmaların pahalı kaynaklı kredi kullanmak zorunda kalması ve/veya kredi kullanmadan vade kısarak satış yapması, piyasanın vadeli ticaretine sekte vuracak ve tahsilat sorunları, çek öteleme uygulamaları sıkça karşılaşılabilecek.
- ▶ Türk tahvillerine ilgi artacak, sıcak para girişi olacak, bu da kurun maximum enflasyon oranı kadar artmasına neden olacak.
- ▶ KKM'lar vadesi geldikçe TL'na dönecek, ya da Altın'a kayacak. Az miktarda kısım dövize meyillenecek ama bu kur üzerinde ciddi baskı oluşturmayacak.
- ▶ Yerel seçimleri biz fazlaca önemsiyoruz. Yabancılar yerel seçimi değil, genel seçimleri ve uygulanan politikalarda istikrarı daha çok önemsiyor. Bu nedenle yerel seçime endeksli bir sıcak para girişi yerine, bu dönemde uygulanacak ekonomi politikasına endeksli yabancı yatırımcı girişi göreceğiz. Beklentim Şubat sonu girişlerin hızlanmaya başlayacağı yönünde.

TEşEKKÜRLER

Zafer ÜNAL

05.01.2024

Yasal Uyarı:

İşbu içerik, yalnızca bilgilendirme amacıyla paylaşılmıştır. Yayımlandığı tarih itibariyle günceldir ve yeniden güncellenmesi planlanmamaktadır. Herhangi bir güvenceyi, finansal ürünü veya aracı, belirli bir yatırım veya stratejiyi tavsiye etmemektedir. İşbu içerik; herhangi bir yatırımın veya stratejinin değerine, karlılığına veya uygunluğa yönelik vergi, hukuk veya yatırım tavsiyesi sağlamamaktadır. Fark Kurumsal, temsilcileri ve çalışanları da dahil olmak üzere içerikte mevcut olabilecek hatalardan, uyumsuzluklardan, tutarsızlıklardan veya içerik nedeniyle tarafınızca alınan herhangi bir eylemden sorumlu tutulamaz. İşbu içerik veya içerik kapsamında paylaşılan tüm bilgi, belge ve görsellere ait fikri mülkiyet hakları Fark Kurumsal'a aittir. Fark Kurumsal'ın yazılı izni alınmadan kopyalanamaz, çoğaltılamaz, değiştirilemez veya kullanılamaz.